

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/88/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112215936
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6112215936.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivica Hanuskovej v právnej veci starostlivosti o maloleté deti J., N., nar. XX. XX. XXXX, Y. De N. Y., nar. XX. XX. XXXX a H., nar. XX. XX. XXXX, deti bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, deti rodičov E. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. F., R. č. XX a A. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. F., W. L. U. č. XX, v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 31P/178/2012 - 80 zo dňa 25. 07. 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorými rozhodol o výživnom, p o t v r d z u j e.

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým rozhodol o nedoplatku na výživnom, m e n í tak, že zročné výživné za júl 2012 na maloleté deti J., N., nar. XX. XX. XXXX a Y. De N. Y., nar. XX. XX. XXXX vo výške 100,- EUR na každé dieťa zvlášť a vo výške 60,- EUR na maloletého H., nar. XX. XX. XXXX, otcovi povoľuje splácať v 6,- EUR mesačných splátkach na každé dieťa zvlášť spolu s bežným výživným, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku až do úplného zaplatenia, pod následkom straty výhody určených splátok.

Vo výroku, ktorým okresný súd zveril maloleté deti J., N., nar. XX. XX. XXXX, Y. De N. Y., nar. XX. XX. XXXX a H., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky, ostáva rozhodnutie nedotknuté.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd predložil odvolaciemu súdu odvolanie otca proti rozsudku, ktorým prvým výrokom zveril maloleté deti J., N., nar. XX. XX. XXXX, Y. De N. Y., nar. XX. XX. XXXX a H., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená deti opatrovať, zastupovať, spravovať ich majetok v bežných veciach, druhým výrokom uložil otcovi povinnosť prispievať na maloletú N., nar. XX. XX. XXXX, Y. De N. Y., nar. XX. XX. XXXX mesačne sumou 100,- EUR na každé dieťa zvlášť od 02. 07. 2012 vždy do 15 - teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky, tretím výrokom uložil otcovi povinnosť prispievať na maloletého H., nar. XX. XX. XXXX mesačne sumou 65,- EUR na od 02. 07. 2012 vždy do 15 - teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky. Štvrtým výrokom rozhodol o zročnom výživnom za júl 2012 na maloleté deti J., N., nar. XX. XX. XXXX, Y. De N. Y., nar. XX. XX. XXXX vo výške 100,- EUR na každé dieťa zvlášť a vo výške 60,- EUR na maloletého H., nar. XX. XX. XXXX, ktoré otcovi povolil splácať v 6,- EUR mesačných splátkach na každé dieťa zvlášť, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku až do úplného zaplatenia pod následkom straty výhody týchto splátok.

Okresný súd konal o návrhu matky, doručenom 02. 07. 2012, na úpravu rodičovských práv a povinností. Rodičia bývali spolu s deťmi v spoločnej domácnosti na adrese trvalého bydliska otca do 18. 09. 2011, kedy sa matka odsťahovala s deťmi do podnájmu. Maloletá N. ukončila 2. ročník Evanjelického gymnázia

v Tisovci, v dôsledku neospravedlnených vyučovacích hodín bola podmienične vylúčená zo školy do 31. 01. 2013, do miesta trvalého bydliska k matke len dochádzala. Maloletá Y. De N. Y. ukončila 9. ročník ZŠ v Banskej Bystrici s rozšíreným vyučovaním matematiky a prírodných predmetov, od septembra mala nastúpiť do 1. ročníka SOŠ v Lučenci, odbor jazdectvo a agromanažment mimo miesta trvalého bydliska. Maloletý H. ukončil 2. triedu Základnej školy na ul. Trieda SNP č. 20 v Banskej Bystrici, navštevoval hokejový krúžok HC 05. Matka navrhovala určiť výživné ma staršie dievčatá mesačne v sume po 150,- EUR a na syna 100,- EUR. Od podania návrhu jej otec detí neposkytol žiadne finančné prostriedky na výživu detí. Podľa vyjadrenia otca tento žil v 4 - izbovom byte svojich rodičov spolu s rodičmi, ktorým na bývanie a stravu neprispieval a v podstate ho živili. Otec mal od roku 2010 pozastavenú živnosť, podľa svojho vyjadrenia preto, že nedokázal zarobiť na platbu odvodov. Má stredné odborné vzdelanie poľnohospodárske, v tomto odbore nepracoval, v minulosti sa živil ako obsluha benzínovej stanice, vo veľkovýrobe potravín, potom na živnosť nákupom a predajom tovaru. Naposledy bol zamestnaný vo firme Mediatel, s. r. o. Bratislava, na pozícii mediálny konzultant od 19. 04. 2010 do 30. 09. 2011, kedy pracovný pomer skončil dohodou. V tomto zamestnaní dosahoval priemerný zárobok 670,91 EUR. Od 26. 01. 2012 bol evidovaný na úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici ako uchádzač o zamestnanie. Podľa potvrdenia daňového úradu otec za rok 2009 uviedol príjem z podnikania 3.300,- EUR a výdavky 1.320,- EUR a základ pre výpočet dane 1.980,- EUR. Navrhol, aby deti boli zverené do striedavej starostlivosti oboch rodičov, dcéry po dobu dvoch týždňov, u Dariána po dobu jedného týždňa. Navrhol stanovenie minimálnej výšky výživného, na dcéry po 30,- EUR a syna 28,- EUR mesačne.

Zo správy o sociálnom zisťovaní vyplývalo, že matka s deťmi žili v dvojizbovom nájomnom byte. Mladšie deti mali vlastné lôžka v detskej izbe, najstaršia dcéra počas školského roka dochádza domov raz za dva týždne, spáva s matkou v obývacej miestnosti. Výsluchom maloletých detí okresný súd zistil, že chcú byť zverené matke. Staršie dcéry vnímali zlý vzťah rodičov, ktorý sa medzi sebou hádali, mali problém s peniazmi. Maloletý H. uviedol, že otca navštevuje najmä keď je matka v robote. Vtedy sa stravovali tým, čo uvarila starká. Trénoval hokej, na tréningy s ním chodila matka.

Okresný súd konštatoval, že manželstvo rodičov bolo vážne rozvrátené, nežili usporiadaným spôsobom života, riešili vlastné problémy a zabúdali na svoje deti, čo sa prejavilo na školských výsledkoch detí. Matka po odchode zo spoločnej domácnosti zabezpečovala starostlivosť o maloleté deti v prevažnej miere sama. Striedavá starostlivosť rodičov nebola možná z dôvodu, že rodičia sa nedokázali dohodnúť o veciach, týkajúcich sa starostlivosti o ich maloleté deti, ich komunikácia bola vážne narušená. Bolo potrebné, aby deti boli vychovávané v jednom výchovnom prostredí, aby bol nad nimi lepší dohľad, kontrola výsledkov v škole, výchovné pôsobenie. Pri určení výšky výživného súd prihliadol na odôvodnené potreby a záujmy maloletých detí, ako aj možnosti a schopnosti oboch rodičov. Matka bola zamestnaná, s čistým mesačným príjmom 565,83 EUR. U otca okresný súd vychádzal zo záveru, že je v jeho osobných, zárobkových a majetkových možnostiach a schopnostiach dosahovať priemerný mesačný príjem 670,91 EUR, keďže otec odvtedy, ako rozviazal pracovný pomer dohodou vo firme Mediatel, kde dosahoval priemerný zárobok 670,91 EUR mesačne nebol nikde zamestnaný a podľa vlastného vyjadrenia mal príležitostné zamestnania do februára 2012, odkedy je v evidencii nezamestnaných bez nároku na peňažnú dávku. Tým, že otec skončil pracovný pomer dohodou bez toho, aby mal zabezpečené primerané zamestnanie a príjem, sám sa zbavil majetkového prospechu. Takéto zlé hospodárenie a finančné rozhodnutie otca nemohlo byť na ťarchu a ujmu detí, ktoré sú na výživou odkázané na rodičov. Otcovi okresný súd určil výživné odo dňa podania návrhu na obe staršie dcéry vo výške po 100,- EUR mesačne a na najmladšieho syna 65,- EUR mesačne. Vychádzal z toho, že stanovené výživné zohľadňuje aj rodinné prídavky a finančný príspevok zo strany matky, ktorej osobná starostlivosť už nenahrádza výživné v plnom rozsahu na krytie odôvodnených potrieb starších detí. Zročné výživné za mesiac júl 2012 súd otcovi povolil splácať v mesačných splátkach po 6,- EUR na každé dieťa zvlášť, od právoplatnosti rozhodnutia do úplného zaplatenia, pod hrozbou strany určených splátok.

Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 36 ods. 1, § 24ods. 2, § 62 ods. 1, ods. 2 a 5 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine.

Proti rozhodnutiu okresného súdu, a to proti výroku, ktorým bolo rozhodnuté o výživnom a o zmeškanom výživnom, podal otec včas odvolanie. V odvolaní zopakoval dôvody, ktoré uviedol v konaní pred okresným súdom. Nad rámec rozhodnutia okresného súdu sa v odvolaní zaoberal sa aj tým, ako matka pôvodne odôvodnila svoj návrh na určenie výživného vo výške 150,- EUR na N. a Y. a vo výške 100,- EUR na H. nákladmi, ktoré nepreukázala. Spochybnil tvrdenie matky, že sa nepodieľal na nákladoch na deti. Poukázal na dôkazy, ktoré okresnému súdu predložil a z ktorých vyplývalo, že na deti vynakladal od septembra 2011 do júna 2012 mesačne priemerne sumy 248,99 EUR. Okresnému súdu vytýkal, že pri určení výšky výživného nebral do úvahy skutočné schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov, keď otcovi určil výživné z fiktívneho príjmu, pričom sa snažil vysvetliť, že v skutočnosti musel pracovný pomer skončiť dohodou. Výživné spolu vo výške 283,- EUR prekračuje sumu životného minima na plnoletú fyzickú osobu, ktorá je 194,58 EUR. Otec detí nemal žiadne príjmy, okrem príležitostného charakteru vo výške 140,- EUR mesačne, z čoho platil čiastočne základné životné potreby a tiež prispieval deťom. Poukázal na možnosť určenia výživného vo výške 30 % životného minima na nezaopatrované dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine čo zodpovedá sume 26,65 EUR. Navrhol rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti zmeniť a uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletých dcér N. a Y. po 45,- EUR mesačne a na malol. Dariána sumou 30,- EUR mesačne do 15 dňa v tom ktorom mesiaci. Zročné výživné v tejto výške za mesiac júl 2012 navrhol uhrádzať v mesačných splátkach po 6,- EUR na každé dieťa zvlášť.

Matka vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozhodnutie okresného súdu potvrdiť. Otec na deti naďalej neprispieva a to už od septembra 2011, odkedy žijú oddelene. Uviedla, že aj jej rodičia sa čiastočne podieľajú na výžive detí. Odporca si ani nehľadá nové zamestnanie, zohľadňuje len svoje potreby a záujmy. V poslednom zamestnaní, ktoré skončil so zamestnávateľom dohodou pracoval v Banskej Bystrici a okolitých mestách na strednom Slovensku ako obchodný zástupca Mediatel, s. r. o.. Na dohodu odišiel, aby sa vyhol plateniu vyššieho výživného, ktoré mu mal súd určiť v konaní o rozvod manželstva, ktoré bolo v tom čase vedené pod sp. zn. 13C/140/2011.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací odvolanie prejednal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 2, písm. a) OSP a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods 1, .2 OSP napadnutý rozsudok podľa § 219 ods.1 OSP potvrdil ako vecne správne.

Výrok, ktorým bolo rozhodnuté o zročnom výživnom, krajský súd zmenil iba z dôvodu, že bolo potrebné vo výroku uviesť aj zročnosť splátok vo výške 6,- EUR, ktoré bude otec platiť v mesačných splátkach spolu s bežným výživným.

Podľa § 36 ods.1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine, v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa § 62 ods.2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Odvolačný súd na dôvody uvedené v rozhodnutí okresného súdu poukazuje a stotožnil sa s nimi v zmysle § 219 ods. 2 OSP. Tvrdenia otca, uvedené v odvolaní, týkajúce sa nesprávneho určenia výživného vzhľadom na jeho osobné pomery neboli preukázané. V odvolaní ale otec nevysvetlil, prečo nemá žiadne príjmy, prečo ho musia živiť jeho rodičia a prečo si po skončení pracovného pomeru nenašiel stály ani dostatočný zdroj príjmov zo zamestnania alebo podnikania. Pokiaľ uviedol, že od septembra 2011 do júna 2012 vynakladal na deti priemerne sumy 248,99 EUR mesačne, tak určené bežné výživné spolu je vo výške blízko uvedenej sumy.

Okresný súd správne zistil skutkový stav, vyvodil z neho zodpovedajúci právny záver, rešpektoval príslušnú právnu úpravu a zohľadnil všetky právne významné skutočnosti. Jeho rozhodnutie vo výroku o určení výživného mesačne v sume 100,- EUR na maloleté deti N., nar. XX. XX. XXXX, Y. De N. Y., nar. XX. XX. XXXX a na maloletého H., nar. XX. XX. XXXX mesačne sumou 65,- EUR, na každé dieťa zvlášť od 02. 07. 2012, vždy do 15 - teho dňa v mesiaci, vopred do rúk matky, bolo vecne správne.

Pokiaľ ide o výrok o zročnom výživnom za mesiac júl 2012, jeho výšku a výšku splátok určil okresný súd správne. Výrok krajský súd zmenil iba z dôvodu, že bolo potrebné uviesť aj zročnosť splátok vo výške 6,- EUR, ktoré bude otec platiť v mesačných splátkach spolu s bežným výživným. Pokiaľ súdom určené podmienky splátok nedodrží, nastane splatnosť celého zročného výživného.

Vo výroku, ktorým okresný súd rozhodol o zverení detí do osobnej starostlivosti matke nebolo odvolanie podané, preto ostalo rozhodnutie okresného súdu v tejto časti nedotknuté.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodol, pretože účastníci konania náhradu trov návrhom neuplatnili (§ 151 ods. 1 OSP).

Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.